

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

เทคโนโลยีในยุคปัจจุบันนับว่าเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ที่ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากสำหรับการดำเนินชีวิตในแต่ละวันของเรา เพราะทุก ๆ เทคโนโลยีล้วนมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ให้มีความเป็นอยู่ที่ดี มีความสะดวกสบาย หรือเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี (Quality of life) นั่นเอง หากเมื่อกล่าวถึงคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ซึ่งถือเป็นเทคโนโลยีที่ได้เข้ามาช่วยให้การดำเนินชีวิตเราง่ายและเร็วขึ้นในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการศึกษา คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตช่วยให้เด็กในพื้นที่ชนบทห่างไกลสามารถที่จะศึกษาเรียนรู้ผ่านทางระบบการศึกษาทางไกล (Distance Education) ทำให้ข้อจำกัดด้านการศึกษาของเด็กเหล่านี้ลดน้อยลง ในด้านการทำงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 - 2551 ในปัจจุบัน ประเทศไทยตกอยู่ในสภาวะน้ำมันแพงทำให้คนใช้รถใช้ถนนได้รับผลกระทบอย่างมาก จากเหตุการณ์ดังกล่าวองค์กรหรือหน่วยงานจึงคิดวิธีที่จะรับมือกับเหตุการณ์ดังกล่าว และทางเลือกที่ถูกนำมาใช้ก็คือ สำนักงานเสมือน (Virtual Office) เป็นการทำงานที่ไม่ต้องเดินทางไปที่อาคารสำนักงาน แต่สามารถทำงานได้จากทุกที่โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างพนักงานกับองค์กรเข้าด้วยกัน และจากจำนวนของผู้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นนั้น โดย ปี 2549 มีผู้ใช้งานจำนวน 11.41 ล้านคน และปี 2550 มีจำนวน 13.42 ล้านคน เพิ่มขึ้นถึง 17.55% ต่อปี (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2551) และมีการคาดการณ์ว่าแนวโน้มจะยังคงมีจำนวนผู้ใช้เพิ่มขึ้นต่อไปอีก และนี่คือประโยชน์หรือด้านดีอีกด้านหนึ่งของเทคโนโลยี แต่ทว่าทุกสิ่งทุกอย่างไม่ได้มีเพียงด้านเดียวเปรียบเสมือนกับเหรียญหนึ่งเหรียญที่ยังมีสองด้าน เทคโนโลยีก็เช่นกันจะเป็นประโยชน์หรือโทษนั้นก็ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลที่นำไปใช้ อย่างเหตุการณ์ที่ “นายทวีทรัพย์ ลลิตศศิวิมล หรือ “ไอ้ แสกเกอร์” หนุ่มนักแสกเกอร์ถูกจับกุมในข้อหาใช้รหัสผ่านของบริษัททรูคอร์ปอเรชัน เข้าไปแก๊งเงินในบัตรเครดิตอเมริกัน สร้างความเสียหายกว่า 100 ล้านบาท และ เจาะรหัสบัตรเครดิตของบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส หรือ เอไอเอส แล้วเข้าไปแก้ไขข้อมูลเพิ่มวงเงินแล้วนำไปขายทางอินเทอร์เน็ต เสียหายกว่า 8 ล้านบาท” (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ : ฉบับที่ 18500) ซึ่ง ณ เวลานั้น ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายโดยตรง

สำหรับเรื่องการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์เหล่านี้ ทำให้ในปี พ.ศ. 2550 ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ในวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2550 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 ซึ่งลักษณะของการกระทำ ไม่ว่าจะเป็น “การทำให้ข้อมูลมีลักษณะเป็นเท็จ ลามกอนาจาร หรืออื่น ๆ ย่อมเกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของรัฐบาล รวมทั้งความสงบสุขและศีลธรรมอันดีของประชาชน” (พรเพชร วิชิตชลชัย, 2551) ที่เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตของคนไทย เช่น การให้ความเคารพต่อผู้ใหญ่ การไหว้ ความอ่อนน้อมถ่อมตน และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ควรที่จะรักษาไว้เป็นอย่างดีที่สุด โดยพระราชบัญญัติได้มีการกำหนดถึงการทำความผิดบทลงโทษ รายละเอียดเกี่ยวกับ วิธีการจัดการและแนวทางปฏิบัติของ ผู้ให้บริการ ผู้ใช้บริการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ ไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้การติดตามหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษง่ายขึ้น และเครื่องมือที่สำคัญ ก็คือ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่ผู้ให้บริการต้องจัดเก็บไว้เป็นเวลา 90 วัน และความร่วมมือของทุกฝ่ายในการช่วยกันป้องกัน แต่หลังจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเป็นระยะเวลา 1 ปี การกระทำผิดดังกล่าว กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามจำนวนของผู้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้นทุกปี (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2551) การกระทำผิดดังกล่าวอาจมาจากความไม่รู้ หรือไม่สนใจของผู้ใช้บริการก็เป็นได้ เหตุการณ์เหล่านี้จึงเกิดขึ้น อย่างเหตุการณ์ “นักเรียนมัธยม โรงเรียนดังแถวปากน้ำ ลึกลับนองเผยแพร่เพลงลามกอนาจาร “หมอ...รุงรัง” ระบาดตามเว็บไซต์ เจ้าตัวสารภาพเห็นเพลงเป็นที่นิยม ทำเพราะความสนุก รู้ตัวว่าผิดแต่ไม่คิดว่าจะถูกจับ” (ผู้จัดการออนไลน์, สิงหาคม 2551)

ผู้ทำการศึกษาจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาถึง การรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของ ผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยเหตุผลที่เลือกผู้ที่มาใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต เพราะร้านอินเทอร์เน็ตเป็นสถานที่ให้บริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตและเกม โดยตรง ส่วนประเภทของผู้ที่มาใช้บริการก็มีหลากหลาย สำหรับเยาวชนที่มาใช้บริการที่ร้านนั้น ไม่ได้อยู่ในสายตาของผู้ปกครอง ความเสี่ยงที่จะทำความผิดด้วยความไม่รู้หรือไม่สนใจจึงเกิดขึ้นได้ง่าย อีกทั้งจำนวนร้านอินเทอร์เน็ตในเขตพื้นที่ของภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนร้านอินเทอร์เน็ตมากที่สุด และหากเปรียบเทียบในระดับอำเภอ อำเภอเมืองเชียงใหม่เป็นพื้นที่ที่มีร้านอินเทอร์เน็ตมากที่สุดเช่นกัน โดยมีร้านอินเทอร์เน็ตจำนวน 256 ร้าน (กระทรวงวัฒนธรรม จังหวัดเชียงใหม่, 2551) ซึ่งหลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติผู้ให้บริการมีการรับรู้และความเข้าใจพระราชบัญญัติน้อยเพียงใดและมีพฤติกรรมการใช้บริการเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำคามผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำคามผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ตในอำเภอเมืองเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้บริการหลังพระราชบัญญัติประกาศใช้แล้วในปัจจุบัน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ได้ทราบถึงการรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำคามผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำคามผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ตในอำเภอเมืองเชียงใหม่
2. ได้ทราบพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้บริการหลังพระราชบัญญัติประกาศใช้แล้วในปัจจุบัน
3. ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการป้องกันการกระทำคามผิดทางคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของร้านอินเทอร์เน็ตต่าง ๆ

นิยามศัพท์

ผู้ให้บริการ หมายถึง ร้านอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ความผิด หมายถึง การละเมิด ปลอมแปลงข้อมูลคอมพิวเตอร์ การเผยแพร่เนื้อหาอันไม่เหมาะสม หรือข้อมูลที่เป็นเท็จ การล่วงรู้หรือการพยายามเข้าสู่ระบบโดยไม่ได้รับสิทธิ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลนั้น ๆ หรือข้อมูลนั้น ก่อให้เกิดความตระหนกแก่ประชาชนหรือกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในทางมิชอบทั้งแบบจงใจและไม่จงใจ

พ.ร.บ. หมายถึง กฎหมายบังคับใช้การกระทำคามผิดทางคอมพิวเตอร์ คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำคามผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐